

Amatör Futbolcuların Örgütsel Bağlılıklarının Futbola Özgü Değişkenlere Göre Karşılaştırılması

Doğukan KÖREKEN¹

Oktay YİĞİT²

Öz

Bu çalışmanın amacı, Niğde ve Adana illerindeki amatör futbolcuların örgütsel bağlılık düzeylerinin futbola özgü değişkenler açısından karşılaştırmalı analizlerinin yapılarak incelenmesidir. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden, tarama ve nedensel karşılaştırma modeli kullanılmıştır. Bu araştırmanın örneklem grubunu Niğde ve Adana illerinde yer alan 6 adet amatör futbol kulübünde lisanslı olarak müsabık olan 180 amatör futbolcu oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak iki bölümden oluşan bir anket kullanılmıştır. İlk bölümde araştırmacı tarafından hazırlanan futbola özgü değişkenler yer almaktadır. İkinci bölümde "Takım Sporcuları Örgütsel Bağlılık Ölçeği" yer almaktadır. Verilerin analizinde futbola özgü değişkenlerin açıklanması ve örgütsel bağlılık düzeylerini belirlemek için tanımlayıcı istatistiki verilerden yararlanılmıştır. Karşılaştırmalı analizlerde ise ANOVA, Independent Sample T, Mann Whitney U ve Kruskal Wallis testleri kullanılmıştır. Bu araştırmanın sonucunda amatör futbolcuların örgütsel bağlılık düzeylerinin iyi olduğu tespit edilmiştir. Araştırmanın karşılaştırmalı analizlerinde amatör futbolcuların örgütsel bağlılık düzeylerine göre alacakların düzenli ödenmesi değişkeni dışındaki diğer değişkenlerin hiçbirinde anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Alacakları düzenli ödenen futbolcuların ödenmeyenlere göre örgütsel bağlılık, özdeşleşme ve uyuşma düzeylerinin daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Bu nedenle amatör futbolcuların kulüplere olan örgütsel bağlılıklarını sağlayabilmek adına alacakların düzenli ödenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Amatör Futbolcu, Futbol, Örgütsel Bağlılık

Comparison Of The Organizational Commitment Of Amateur Football Players According To Football-Specific Variables

Abstract

The aim of this study is to examine the organizational commitment levels of amateur football players in Niğde and Adana provinces by making comparative analyzes in terms of football-specific variables. In the research, survey and causal comparison model, one of the quantitative research methods, was used. The sample group of this research consists of 180 amateur football players who are licensed competitors in 6 amateur football clubs in Niğde and Adana provinces. A survey consisting of two parts was used as a data collection tool in the research. The first section includes football-specific variables prepared by the researcher. The second section includes "Team Athletes Organizational Commitment Scale". In the analysis of the data, descriptive statistical data was used to explain football-specific variables and determine organizational commitment levels. In comparative analyses, ANOVA, Independent Sample T, Mann Whitney U and Kruskal Wallis tests were used. As a result of this research, it was determined that the organizational commitment levels of amateur football players were good. In the comparative analysis of the research, no significant difference was found in any of

¹Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde-Türkiye. <https://orcid.org/0000-0001-5249-6560>, dkoreken01@gmail.com

² Sorumlu Yazar: Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde-Türkiye. <https://orcid.org/0000-0002-3302-0345>, oktay.yigit83@gmail.com

Atıf/Citation: Köreken, D., Yiğit, O. (2024). Amatör Futbolcuların Örgütsel Bağlılıklarının Futbola Özgü Değişkenlere Göre Karşılaştırılması. *Türkiye Spor Bilimleri Dergisi*, 8(2), 105-115. DOI: 10.32706/tusbid.1555396

Geliş Tarihi: 24.09.2024

Kabul Tarihi: 26.11.2024

Türkiye Spor Bilimleri Dergisi

the variables other than the variable of regular payment of receivables according to the organizational commitment levels of amateur football players. It has been observed that the levels of organizational commitment, identification and agreement of football players whose receivables are paid regularly are higher than those who are not paid. For this reason, it is recommended that amateur football players pay their receivables regularly in order to ensure their organizational commitment to the clubs.

Keywords: Amateur Football Player, Football, Organizational Commitment

GİRİŞ

Spor branşları içerisinde son dönemlerde popüleritesi artan futbol, katılımcılarıyla birlikte küresel anlamda en çok ilgi duyulan branş haline gelmiştir. Futbol takımları için hedefe ulaşmaları ve varlıklarını kabul ettirmeleri sportif başarıya ulaşmak adına önemlidir. Başarıya ulaşmak için takımdaki tüm bireylerin iyi performans göstermeleri gerekmektedir (Adiloğulları, 2011).

Amatörlük, maddi bir kazanç hedeflemeden, spor planlamalarına aktif bir biçimde katılım göstermeyi ifade eder. Amatör spor, ücret ödemesi olmadan antrenman ve pratiğe dayalı hobi için yapılan spordur (Elik, 2017). Sporun amatör olarak yapılması profesyonelleşmesini engellemez (Erdemli, 1997). Profesyonelleşme aşaması, sportif faaliyetlerin bir oyun olma özelliğini yitirmesine ve ekonomik anlamda çalışan bir alan haline gelmesine neden olmuştur. Kazanma hırsı ve başarı arzusu, her türlü sportif faaliyetin önüne geçmiştir (Talimciler, 2008). Futbol geldiği nokta itibarıyla sosyal, politik yönü de dikkate alınırsa, kitleler üzerinde yaptığı etki, sağladığı iş imkânları bakımından ekonomik olarak önemli bir yere sahip olmuştur (Tatar, 2009). Futbol kulüpleri bu süreçte şirketleşmiş, taraftarlar ise müşteriye dönüşmüş durumdadır. Rekabetin zorlaşmış olduğu günümüz futbolunda alınan sonuçlar taraftarları kulüpten uzaklaştırmamakta, futbolda marka bağlılığı oluşturmada, kulüpler ürünlerini pazarlamakta ve taraftarlar bu ürünleri satın almaktadır (Bozköylü, 2007).

İyi bir performans göstermek adına sporcuların fiziksel anlamda hazır olmasının yanı sıra zihinsel anlamda da hazır olmaları gerekmektedir (Adiloğulları, 2011). Sporcu, başarılı olmak için karşılaştığı psikolojik etkenleri aşmak zorundadır. Futbol bireyler

için bir oyun olmasından öte keyif, hırs, hüznün gibi birçok duyguyu içerisinde barındırmaktadır. Futbol bir takım sporu olduğu için futbolcuların takım arkadaşlarıyla, antrenörüyle ve taraftarlarıyla birlikte ortak hedef belirleme görevleri vardır. Ancak galibiyete ulaşırken rakiplerle edilen mücadele, sorumluluk ve kendinden beklenilenden daha fazlasını gösterme beklentisi gibi durumlar futbolcular üzerindeki baskıyı artırmaktadır (Parlak, 2023). Futbol, kişilerin kendi benliklerini bulmasında büyük bir rol oynar. Yeni bir sosyal kimlik kazanmasında bireye yardımcı olur (Öntürk, Karacabey ve Özbar, 2019). Futbolun cazibesi, farklı tabaklardan kişileri ortak bir çatı etrafında toplamayabilme özelliğinden kaynaklanmaktadır. Böylelikle futbol, toplumların sanayileşmesinden dolayı ortaya çıkan gruplar arasındaki iletişimi sağlayan bir konuma gelmiştir (Bozköylü, 2007).

Güncel olarak spor sektörü hızlı bir ekonomik gelişim içerisinde. Spor sektörünün büyümesiyle birlikte spor örgütlerinin önceliği kar etme amacı güdüyen kuruluşlara doğru kaymıştır. Bu nedenden dolayı kâr amacı güden kuruluşların sayısında artış görmekteyiz (Bozkır, 2020). Örgütler kendi ihtiyaçları ve yaşam döngüleri olan sistemli gruplardır. Canlılar gibi büyür ve gelişirler. Yapıları dinamik iç ve dış çevreden etkilenir. Bu sebeple tecrübe ve gözlemlere dayanarak çevrelerine eşlik etmeye çalışırlar. Uyuma ulaşmak için sınırsız enerjilerini ve mükemmelliklerini birleştirmeleri gerekir (Garda, 2014). Örgüt, bireylerin belirli bir amaç veya amaç grubu için belirli bir eylem, hedef ve sorumluluk çerçevesinde, birbiriyle ilişkili eylemleri gerçekleştirmek üzere örgütlendiği, tamamlayıcılık ve süreklilik sergileyen toplumsal bir yapıdır (Ertekin, 2017). Örgütle ilgili çeşitli tanımlar yapılmıştır. Barnard (1994) örgütü, ortak bir

hedefe ulaşmak ve herkesle iletişim kurmak için gönüllü olarak eylemlere katkıda bulunan iki veya daha fazla kişi tarafından bilinçli olarak koordine edilen faaliyetler veya güçler sistemi olarak tanımlanmaktadır. Bireyler yaşamının büyük bir çoğunluğunu buldukları örgütle aynı iş ortamında geçirmektedir. Bu nedenle kişinin içinde bulunduğu örgüte olan bağlılığı bireyi sadece ekonomik anlamda değil, psikolojik anlamda da etkilemektedir (Soyer, Can ve Akbulut, 2010). Örgüte bağlı olarak faaliyet gösteren çalışanların üretkenlik seviyesi ve derecesinin daha fazla olduğu gözlemlenmiştir (Ward ve Davis, 1995).

Örgütsel bağlılık, kişinin örgütün hedef ve kültürünü kabul etmesi ve bu hedeflere ulaşılması yönünde gaye ortaya koyması ve örgütteki varlığını devam ettirme isteğidir (Durna ve Eren, 2005). Örgütsel Bağlılığa dair birçok tanımlamada mutabık olunan fikir, örgütsel bağlılığın örgütte devamlılığı sağlayan psikolojik bir durum olduğudur (Meyer ve Allen, 1997; Çakar ve Ceylan, 2005). Bu duruma göre değerlendirdiğimizde örgütsel bağlılık, bireyin hedefleri ve bulunduğu örgüt içindeki uyumunu temsil eder. Bu sayede kişi, örgütün hedefleri doğrultusunda emek verebilir ve kendini örgütün üyesi olarak görebilir (Camp, 1992; Çakar ve Ceylan, 2005). Bazı faktörler bağlılığı artırabilir veya azaltabilir, başka bir söylemle dile getirecek olursak örgütsel bağlılığı yönlendirebilir. Daha önce de tanımlandığı gibi çalışanların örgüte bağlılığı ne kadar kuvvetli olursa, örgütün gücü ve performansı da aynı doğrultu da o kadar yüksek olur. Başarılı bir örgüt, örgütsel bağlılığın yararlarını anlamalı, bağlılığı yönlendiren değerleri bilmeli ve bunları iyi bir şekilde analiz etmelidir (Demir ve Öztürk, 2011). Örgütsel bağlılığın boyutlarını incelediğimizde Allen ve Meyer 'in (1990) modelinde duygusal bağlılık, devam bağlılığı ve normatif bağlılık olmak üzere 3 yapısı ortaya çıkmaktadır. Duyusal bağlılık, örgüt çalışanlarının duygusal algılamalarının sonucunda herhangi bir zorlamaya maruz kalmadan örgütlerinde çalışma devamlılığı durumu isteği olarak tanımlanabilir. Devam bağlılığı, bireylerin kendi arzuları dışında çalışmaya devam etme zorunluluğu durumu

olarak görülmektedir. Normatif bağlılık, örgüte karşı oluşan sorumluluk nedeniyle örgütte kalma eğilimi olarak ortaya çıkmaktadır (Allen ve Meyer, 1990). Takım sporlarında birbirinden farklı olan bireylerin tek vücut olması, farklı kültürlerden gelen bireylerin ortak bir amaç için motive olması, eşgüdümlü bir şekilde çalışma takım başarısını etkileyen önemli unsurlardandır (Adiloğulları, 2011). Ekip halinde çalışan ve uyum içinde olan, birbirini kabul eden, birbirinin başarısı için çalışan, birbirini tamamlayan ekipler her zaman fark yaratır. Başarının ve sürdürülebilirliğin en iyi adaylarıdır. Eşgüdümle ve ahenk takım ruhunun temelidir (Tatar, 2009). Literatürü incelediğimizde araştırmamızda kullandığımız alacakların düzenli ödenmesi, kategorik takım türü, lisanslı futbolcu olma yılı, kulübün spor tesislerinin yeterliliği, takımdan alınan ücretin yeterliliği gibi değişkenlere göre amatör futbolcuların örgütsel bağlılık düzeylerinin karşılaştırıldığı çalışmalara rastlanmamıştır. Cengiz, Işık ve Yıkılmış (2021), Kılıçarslan ve Çelik (2021), Bahardır (2019), Solmaz (2008) gibi araştırmacılar benzer çalışmalar yapmakla beraber ya bu değişkenleri örgütsel bağlılıkla ilişkilendirmemiş ya da amatör futbolculara uygulamamış ya da değişkenlerin kategorileri farklılık göstermiştir.

Bu araştırma amatör futbolcuların örgütsel bağlılık düzeylerinin daha önce literatürde kullanılmamış değişkenler açısından karşılaştırılması nedeniyle alan yazın için önemli olacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Hipotezleri

- H₁ Amatör futbolcuların örgütsel bağlılık düzeyleri yüksektir.
- H₂ Amatör futbolcuların örgütsel bağlılık düzeylerinde takımdan alacakların düzenli ödenmesi değişkenine göre farklılık vardır.
- H₃ Amatör futbolcuların örgütsel bağlılık düzeylerinde takım türü kategorisi değişkenine göre farklılık vardır.
- H₄ Amatör futbolcuların örgütsel bağlılık düzeylerinde lisanslı sporcu olma yılı değişkenine göre farklılık vardır.

- H₅ Amatör futbolcuların örgütsel bağlılık düzeylerinde kulüp spor tesis yeterliliği değişkenine göre farklılık vardır.
- H₆ Amatör futbolcuların örgütsel bağlılık düzeylerinde takımdan alınan ücret yeterliliği değişkenine göre farklılık vardır.

Araştırmanın Amacı

Yukarıdaki literatürden yola çıkarak bu çalışmanın amacı amatör futbolcuların örgütsel bağlılık düzeylerinin futbola özgü değişkenler açısından karşılaştırmalı analizlerinin yapılarak varsa farklılıklarının ortaya konulmasıdır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Araştırmada model olarak nicel araştırma tekniklerinden tarama ve nedensel karşılaştırma teknikleri kullanılmıştır.

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın evrenini Niğde ve Adana illerindeki 6 adet amatör futbol kulübünde lisanslı olarak müsabık olan 180 amatör futbolcu oluşturmaktadır. Örneklemine ise bu evreni temsil ettiği varsayılan seçkisiz yöntemle seçilmiş 129 amatör futbolcu oluşturmaktadır. Roasoft (2024) örneklem belirleme motoruna göre 0,05 hata payı ile 123 bireyin örneklem için yeterli olduğu tespit edilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada iki bölümden oluşan bir anket kullanılmıştır. İlk bölümde demografik sorular yer alırken ikinci bölümde Hoşgörür (1997) tarafından geliştirilen "İş Görenlerin Örgütsel Tutumları" ölçeğinin Üzümlü, Mirzeoğlu, Polat ve Ayata (2010) tarafından Takım Sporcuları Örgütsel Bağlılık Ölçeği (TSBÖ) şekline çevrilmiş hali yer almaktadır.

Demografik Sorular

Bilgi Formu bireylerin sosyo-demografik özelliklerini saptamak amacıyla yedi sorudan (yaş, eğitim durumu, alacakların düzenli ödenmesi, takım türü, lisanslı futbolcu olma

yılı, tesis imkânları yeterliliği, ücret yeterliliği) oluşmaktadır.

Takım Sporcuları Örgütsel Bağlılık Ölçeği

Hoşgörür (1997) tarafından geliştirilen "İş Görenlerin Örgütsel Tutumları" ölçeği Üzümlü vd., (2010) tarafından "Takım Sporcuları Örgütsel Bağlılık Ölçeği (TSBÖ)" şekline çevrilmiştir. Ölçek 35 madde ve 3 alt boyuttan (özdeşleşme, uyuma ve yabancılaşma) oluşmaktadır. Ölçek türü 5'li likert tipi olup seçenekler "hiçbir zaman" ifadesiyle başlayıp "her zaman" ifadesiyle bitmektedir. Ölçeğin 15 maddesi (10, 14, 15, 18, 23, 24, 25, 29, 30, 31, 33) tersten kodlanmaktadır. Ölçeğin alt boyutlarının iç tutarlılık (Cronbach Alpha) kat sayıları; özdeşleşme 0,90, uyuma 0,89 ve yabancılaşma 0,80 şeklinde iken toplam ölçek iç tutarlılık kat sayısının 0,88 gözlemlenmiştir. Bu sonuçlara göre ölçeğin kullanılabilir olduğu tespit edilmiştir.

İşlem

Araştırmada veri toplama öncesi ölçeklerle ilgili izinler istenmiştir. Daha sonra Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Etik Kurulundan 22504254-050.04 kimlik ve dosya numarası ile etik onayı alınmıştır. Bu işlemler tamamlandıktan sonra örneklem grubundan verileri 01.02.2023-01.04.2024 tarihleri arasında yüz yüze anket yöntemi kullanılarak toplanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmanın istatistiksel analizi SPSS programı kullanılarak yapılmıştır. Verilerin analizinde demografik değişkenlerin açıklanması ve amatör futbolcuların örgütsel bağlılık düzeylerini belirlemek adına tanımlayıcı istatistiklerden yararlanılmıştır. Karşılaştırmalı analizlerde ise veriler normal dağılım (Skewness, Kurtosis = $\pm 1,5$) gösterdiği için Anova ve Independent T testlerinden faydalanılmıştır. Alacakların düzenli ödenmesi, kategorik olarak takım türü ve lisanslı futbolcu olma yılı değişkenlerinin bazı kategorilerinde örneklem hacmi 30'un altına düştüğü için bu değişkenlerin analizinde Mann Whitney U ve Kruskal Wallis testleri kullanılmıştır.

BULGULAR

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Amatör Futbolcuların Demografik Değişkenlere Göre Dağılımları

Değişken		f	%
Yaş	18-24	124	96,1
	25 ve üzeri	5	3,9
	Toplam	129	100,0
Eğitim Durumu	Ortaöğretim ve altı	39	30,2
	Ön lisans-Lisans	70	54,3
	Lisansüstü	20	15,5
	Toplam	129	100,0
Alacakların düzenli ödenmesi	Düzenli olarak ödeniyor	100	77,5
	Düzenli olarak ödenmiyor	29	22,5
	Toplam	129	100,0
Kategorik olarak takım türü	A takım	25	19,4
	Diğerleri (Rezerv Takım ve Genç Takımlar)	104	80,6
	Toplam	129	100,0
Lisanslı futbolcu olma yılı	5 yıl ve altı	61	47,3
	6-10 yıl	56	43,4
	11 yıl ve üstü	12	9,3
	Toplam	129	100,0
Kulübün spor tesis imkânlarının yeterliliği	Yeterlidir	85	65,9
	Yeterli Değildir	44	34,1
	Toplam	129	100,0
Takımdan alınan ücretin yeterliliği	Yeterlidir	79	61,2
	Yeterli Değildir	50	38,8
	Toplam	129	100,0

Tablo 1 de araştırmaya katılan amatör futbolcuların demografik verileri incelendiğinde büyük çoğunluğunun 18-24 yaş arası, önlisans veya lisans mezunu olduğu,

alacakları düzenli ödenen, rezerv takım oyuncusu oldukları, 5yıl ve altı lisanslı futbolcu oldukları, spor tesislerini ve aldıkları ücreti yeterli buldukları gözlemlenmiştir.

Tablo 2. Araştırmaya Katılan Amatör Futbolcuların Örgütsel Bağlılık Düzeylerinin Tanımlayıcı İstatistikleri

	n	Minimum	Maksimum	\bar{x}	s
Özdeşleşme	129	1,00	5,00	3,61	0,69
Uyuşma	129	1,00	5,00	3,76	0,67
Yabancılaşma	129	1,09	5,00	2,89	0,83
Toplam Örgütsel bağlılık puanı	129	2,26	4,74	3,43	0,44

Tablo 2 incelendiğinde amatör futbolcuların örgütsel bağlılık düzeyleri puan ortalamalarının $\bar{x}=2,89$ ile $\bar{x}=3,76$ aralığında

olduğu ve genel olarak yabancılaşma alt boyutu dışında örgütsel bağlılık düzeylerinin yüksek olduğu görülmüştür.

Tablo 3. Amatör Futbolcuların Örgütsel Bağlılık Düzeylerinin Alacakların Düzenli Ödenmesi Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Ölçek Alt Boyutları ve Toplam Puan	Alacakların düzenli ödenmesi	N	S.O.	S.T.	U	z	P
Özdeşleşme	Düzenli olarak ödeniyor	100	69,30	6929,50	1020,5	-2,42	0,01*
	Düzenli olarak ödenmiyor	29	50,19	1455,50			
Uyuşma	Düzenli olarak ödeniyor	100	69,25	6925,00	1025	-2,40	0,01*
	Düzenli olarak ödenmiyor	29	50,34	1460,00			
Yabancılaşma	Düzenli olarak ödeniyor	100	64,66	6465,50	1415,5	-0,19	0,84
	Düzenli olarak ödenmiyor	29	66,19	1919,50			
Toplam Örgütsel bağlılık puanı	Düzenli olarak ödeniyor	100	69,86	6985,50	964,5	-2,74	0,01*
	Düzenli olarak ödenmiyor	29	48,26	1399,50			

*P<0,05

Tablo 3 incelendiğinde araştırmaya katılan amatör futbolcuların toplam örgütsel bağlılık düzeylerinde, özdeşleşme ve uyuşma alt boyutlarında alacaklarını düzenli olarak

ödeme alan amatör futbolcular lehine anlamlı bir farklılaşma olduğu gözlemlenmiştir (p<0,05). Yabancılaşma alt boyutunda ise anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir (p>0,05).

Tablo 4. Amatör Futbolcuların Örgütsel Bağlılık Düzeylerinin Kategorik Olarak Takım Türü Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Ölçek Alt Boyutları ve Toplam Puan	Kategorik olarak takım türü	N	S.O.	S.T.	U	z	P
Özdeşleşme	A takım	25	65,38	1634,50	1290,50	-0,05	0,95
	Diğerleri (Rezerv Takım ve Genç Takımlar)	104	64,91	6750,50			
Uyuşma	A takım	25	63,96	1599,00	1274	-0,15	0,87
	Diğerleri (Rezerv Takım ve Genç Takımlar)	104	65,25	6786,00			
Yabancılaşma	A takım	25	75,12	1878,00	1047	-1,50	0,13
	Diğerleri (Rezerv Takım ve Genç Takımlar)	104	62,57	6507,00			
Toplam Örgütsel bağlılık Puanı	A takım	25	68,44	1711,00	1214	-0,51	0,60
	Diğerleri (Rezerv Takım ve Genç Takımlar)	104	64,17	6674,00			

Tablo 4 incelendiğinde araştırmaya katılan amatör futbolcuların örgütsel bağlılık düzeyi ve alt boyutlarında kategorik olarak takım

türü değişkenine göre istatistikî olarak anlamlı bir farklılaşma olmadığı tespit edilmiştir (p>0,05).

Tablo 5. Amatör Futbolcuların Örgütsel Bağlılık Düzeylerinin Kulübün Spor Tesis İmkânlarının Yeterliliği Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Ölçek Alt Boyutları ve Toplam Puan	Kulübün spor tesis imkânlarının yeterliliği	n	\bar{x}	ss	t	sd	p
Özdeşleşme	Yeterlidir	85	3,72	0,63	2,44	127	0,08
	Yeterli değildir	44	3,41	0,78			
Uyuşma	Yeterlidir	85	3,84	0,63	2,00	127	0,95
	Yeterli değildir	44	3,59	0,72			
Yabancılaşma	Yeterlidir	85	2,81	0,86	1,52	127	0,23
	Yeterli değildir	44	3,04	0,75			
Toplam Örgütsel bağlılık Puanı	Yeterlidir	85	2,81	0,45	1,45	127	0,51
	Yeterli değildir	44	3,04	0,42			

Tablo 5 incelendiğinde araştırmaya katılan amatör futbolcuların toplam örgütsel bağlılık düzeyi ve alt boyutlarında kulübün spor tesis

imkânlarının yeterliliği değişkenine göre istatistikî olarak anlamlı bir farklılaşma olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Tablo 6. Amatör Futbolcuların Örgütsel Bağlılık Düzeylerinin Takımdan Alınan Ücretin Yeterliliği Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Ölçek Alt Boyutları ve Toplam Puan	Takımdan alınan ücretin yeterliliği	n	\bar{x}	ss	t	sd	p
Özdeşleşme	Yeterlidir	79	3,79	0,60	3,90	127	0,08
	Yeterli değildir	50	3,32	0,74			
Uyuşma	Yeterlidir	79	3,92	0,61	3,46	127	0,69
	Yeterli değildir	50	3,51	0,70			
Yabancılaşma	Yeterlidir	79	2,79	0,82	-1,66	127	0,66
	Yeterli değildir	50	3,04	0,82			
Toplam Örgütsel bağlılık Puanı	Yeterlidir	79	3,52	0,44	2,82	127	0,46
	Yeterli değildir	44	3,29	0,42			

Tablo 6 incelendiğinde araştırmaya katılan amatör futbolcuların toplam örgütsel bağlılık düzeyi ve alt boyutlarında takımdan alınan ücretin yeterliliği değişkenine göre istatistikî olarak anlamlı bir farklılaşma olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Tablo 7 incelendiğinde araştırmaya katılan amatör futbolcuların toplam örgütsel bağlılık düzeyi ve alt boyutlarda lisanslı futbolcu olma yılı değişkenine göre istatistikî olarak anlamlı bir farklılaşma olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Tablo 7. Amatör Futbolcuların Örgütsel Bağlılık Düzeylerinin Lisanslı Futbolcu Olma Yılı Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Ölçek Alt Boyutları ve Toplam Puan	Lisanslı futbolcu olma yılı	n	S.O.	X ²	sd	p
Özdeşleşme	5 yıl ve altı	61	58,75	5,80	2	0,055
	6-10 yıl	56	73,96			
	11 yıl ve üstü	12	54,92			
	Toplam	129				
Uyuşma	5 yıl ve altı	61	62,71	1,99	2	0,36
	6-10 yıl	56	69,67			
	11 yıl ve üstü	12	54,83			
	Toplam	129				
Yabancılaşma	5 yıl ve altı	61	71,06	5,34	2	0,06
	6-10 yıl	56	56,38			
	11 yıl ve üstü	12	74,42			
	Toplam	129				
Toplam	5 yıl ve altı	61	64,73	0,71	2	0,69
	6-10 yıl	56	67,01			
	11 yıl ve üstü	12	57,00			
	Toplam	129				

TARTIŞMA ve SONUÇ

Amatör futbolcular üzerinde yapılan bu araştırmanın tanımlayıcı istatistiklerine baktığımızda futbolcuların örgütsel bağlılık düzeyleri yabancılaşma alt boyutu dışındaki diğer alt boyutların hepsinde 3'ün üstünde olduğu gözlemlenmiştir. Bu durum Amatör futbolcuların örgütsel bağlılık düzeyinin iyi olduğunu göstermektedir. Kılıçaslan ve Çelik (2021) yapmış oldukları çalışmada futbolcuların örgütsel bağlılık düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna varmıştır. Bu sonuç bizim çalışmamızı destekler niteliktedir. Adiloğulları (2011) çalışmasında futbolcuların örgütsel bağlılık ortalamasının düşük olduğunu tespit etmiştir. Bu sonucun bizim çalışmamızdan farklı olduğu görülmektedir. Farklılığın örneklem grubunun yaş, müsabık olunan düzey gibi değişkenlerden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Alacakların düzenli olarak ödenmesi değişkenine göre amatör futbolcuların toplam örgütsel bağlılık düzeyi, özdeşleşme ve uyuma alt boyutlarında düzenli olarak ödeme alan amatör futbolcular lehine anlamlı bir farklılaşma olduğu görülmüştür. Cengiz vd., (2021) yaptıkları çalışmada futbolcuların ekonomik sıkıntılar alt kategorisine göre

maaşların geç yatması adaletsizliğinden yakındıklarını tespit etmiştir. Bu tespit bizim çalışmamızın sonuçlarını destekler niteliktedir. Büyükbasmacı (2019) ücret değişkenine göre örgütsel bağlılık düzeylerinde anlamlı bir farklılık gözlemlenmemiştir. Farklılığın çalışmanın örneklem sayısı ve ölçüm araçları yeterliliğinden kaynaklanmış olduğu düşünülmektedir.

Çalışmamızda kategorik olarak takım türü değişkenine göre amatör futbolcuların örgütsel bağlılık düzeylerinde anlamlı bir farklılaşma olmadığı gözlemlenmiştir. Kılıçaslan ve Çelik (2021) yapmış oldukları çalışmada anlamlı bir farklılaşma tespit etmişlerdir. Bu sonuçlar bizim çalışmamıza göre farklılık göstermektedir. Acun (2022) yaptığı çalışmada sporcuların millilik dercesine göre örgütsel bağlılık düzeyinin özdeşleşme boyutunda istatistiksel yönden anlamlı farklılık olduğunu ve bu farklılığın a milli ile c milli aralığındaki farklılıktan kaynaklandığını tespit etmiştir. Millilik dercesine göre uyum ve yabancılaşma boyutunda istatistiksel açıdan anlamlı farklılığın olmadığını tespit etmiştir. Bu çalışmadaki bazı değişkenler bizim çalışmamızla benzerlik gösterirken bazı

değişkenler açısından da farklılık gösterdiği gözlemlenmiştir. Bu nedenle çalışmamız literatür açısından tam desteklenmemiştir. Farklılıkların kategorik sınıflama değişkeninde çalışmadan çalışmaya farklı alt kategorilerin kullanılmasından kaynakladığı düşünülmektedir.

Çalışmamızda kulübün spor tesis imkânlarının yeterliliği değişkenine göre amatör futbolcuların örgütsel bağlılık düzeylerinde anlamlı bir farklılaşma tespit edilememiştir. Samur, Çimen ve Büyükbasmacı (2019) 'nın spor kulüpleri üzerinde yapmış oldukları çalışmada tesis değerlendirmesi açısından çalışanların örgütsel bağlılık düzeylerinde anlamlı bir farklılık olmadığını belirtmişlerdir. Can ve Yıldırım (2018)'in yaptığı çalışmada sporcuların kullandıkları tesislerin fiziki şartlarının yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlar bizim çalışmamızla benzerlik gösterirken literatürel olarak da desteklemektedir.

Çalışmamızda takımdan alınan ücretin yeterliliği değişkenine göre amatör futbolcuların örgütsel bağlılık düzeylerinde anlamlı bir farklılaşma tespit edilememiştir. Bahadır (2019) çalışmasında alınan ücretin yeterliliği değişkenine göre anlamlı bir farklılaşmaya rastlanmamıştır. Bu sonuç bizim çalışmamızı destekler niteliktedir. Adiloğulları (2011) tez çalışmasında futbolcuların örgütsel bağlılık düzeyinde yıllık maaşını yeterli bulanlar lehine farklılaşma olduğunu gözlemlemiştir. Farklılığın örneklem grubunun oluşturan futbolcuların profesyonel olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Lisanslı futbolcu olma yılı değişkenine göre amatör futbolcuların örgütsel bağlılık düzeylerinde anlamlı bir farklılaşma tespit edilememiştir. Evcil (2020)'in yaptığı çalışmada da anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir. Yerlikaya (2019) araştırmasında spor yılı ile bağlılık alt boyutları arasında anlamlı bir farklılık olmadığını tespit etmiştir. Solmaz (2008) yaptığı çalışmada, sporcuların spor kulüplerinde yer alma sürelerine göre duygusal bağlılık, devam bağlılığı ve normatif bağlılık düzeylerini belirleyen puan ortalamaları arasındaki farklılığın istatistiksel

bakımdan anlamlı olmadığını tespit etmiştir. Bu veriler bizim çalışmamızla paralellik göstermektedir. Bu nedenle çalışma sonuçları literatürel açıdan da doğrulanmaktadır.

Bu araştırma Niğde ve Adana illerindeki amatör futbolcularla sınırlıdır.

Araştırma sonucunda amatör futbol kulüplerinde futbolcuların ödemelerinin düzenli yapılması ve örgütsel bağlılığı artıracak çalışmalara yer verilmesi önerilmektedir. Akademik olarak araştırmanın değişkenleri ve örneklem grubu ve tartışma kaynaklarının genişletilerek yeni çalışmalar yapılması da önerilmektedir.

Yazarların Makaleye Katkı Beyanı

Fikir/Kavram: Doğukan Köreken; Makale Tasarımı: Oktay Yiğit; Danışmanlık: Oktay Yiğit; Veri Toplama ve İşleme: Dogukan Köreken; Analiz/Yorum: Oktay Yiğit; Literatür taraması: Dogukan Köreken; Makale Yazımı: Dogukan Köreken; Eleştirel İnceleme: Oktay Yiğit; Kaynak/Malzeme: Dogukan Köreken; Makale Gönderimi Sorumlu Yazar: Oktay Yiğit

Çıkar Çatışması

Yazarların beyan edecek herhangi bir çıkar çatışması yoktur.

Finansal Destek

Bu çalışmanın yapılabilmesi için herhangi bir finansal destek alınmamıştır.

Etik Kurul Onayı

Bu çalışma Helsinki bildirgesi ile uyumludur. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Etik Kurulundan 22504254-050.04 kimlik ve dosya numarası ile etik onayı alınmıştır

Hakem Değerlendirmesi

Kör hakemlik süreci sonrası yayınlanmaya uygun bulunmuş ve kabul edilmiştir.

KAYNAKÇA

Acun, H. G. (2022). *Elit seviyede spor yapan taekwondo ve muaythai sporcularının örgütsel bağlılık ile örgütsel stres düzeylerinin karşılaştırılması.*

- Yayınlanmış yüksek lisans tezi. İstanbul Gelişim Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Adiloğulları, İ. (2011). *Profesyonel futbolcularda duygusal zekâ*. Yayınlanmış doktora tezi, Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Allen, N. J., ve Meyer, J. P. (1990). The measurement and antecedents of affective, continuance and normative commitment to the organization. *Journal of occupational psychology*, 63(1), 1-18.
- Bahadır, T.K. (2019). Voleybolcularda duygusal zekâ ile örgütsel bağlılık ilişkisinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Manas sosyal araştırmalar dergisi*, 8(4), 3746-3763.
- Barnard, C. (1994). *The Functions of Executive*. Cambridge: Harward University Press.
- Bozkır, A. (2020). Spor Yönetimi ve Spor Örgütleri. İçinde; M. Özdemir ve M. İlkin (Ed.), *Spor Yönetimi ve Spor Örgütleri*. Ankara: Son Çağ Matbaacılık.
- Bozköylü, E. (2007). *Dünyada ve Türkiye’de futbolun değişim süreci, 2002–2005 verileriyle Türkiye’de oyuncu performansı üzerine ekonometrik bir inceleme*. Yayınlanmış yüksek lisans tezi. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Büyükbasmacı, Y. E. (2019). *Spor kulüp yöneticilerinde çeşitli değişkenlere göre örgütsel bağlılık araştırması*. Yayınlanmış yüksek lisans tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Camp, S. D. (1992). Assessing the effects of organizational commitment and job satisfaction on turnover: an event history approach, *The prison journal*. 74(3), 279-305.
- Can, N., ve Yıldırım, E. (2018). Sporcu ve antrenörlerin spor tesislerinin kullanımı konusunda istek ve beklentilerinin incelenmesi (Elâzığ ili örneği), *Turkish studies social science*. 13(18), 335-347.
- Cengiz, R., Işık, U., ve Yıkılmış, G. (2021). Türkiye’de profesyonel futbolcuların sendikalaşma algıları, *Gazi beden eğitimi ve spor bilimleri dergisi*, 26(3), 419-438.
- Çakar, N. D., ve Ceylan, A. (2005). İş motivasyonunun çalışan bağlılığı ve işten ayrılma eğilimi üzerine etkileri, *Doğuş üniversitesi dergisi*, 6 (1), 52-66.
- Demir, C., ve Öztürk, U. C. (2011). Örgüt kültürünün örgütsel bağlılık üzerine etkisi ve bir uygulama, *Dokuz Eylül üniversitesi iktisadi idari bilimler fakültesi dergisi*. 26(1), 17-41.
- Durna, U., ve Eren, V. (2005). Üç bağlılık unsuru ekseninde örgütsel bağlılık, *Doğuş üniversitesi dergisi*. 6(2), 210-219.
- Elik, T. (2017). *Güneydoğu Anadolu bölgesi futbol takımlarında amatör olarak oynayan sporcuların sportmenlik yönelimleri ve empatik eğilim düzeyleri*. Yayınlanmış yüksek lisans tezi. İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Erdemli, A. (1997). Spor, hümanizm ve olimpizm. *Felsefe arkivi*. 30, 154-178.
- Ertekin, İ. (2017). Klasik örgüt kuramları. *Journal of emerging economies and policy*, 2(2), 64-73.
- Evcil, A. (2020). *Farklı spor branşlarında algılanan antrenör davranışlarının sporcuların örgütsel bağlılığına etkisi*. Yayınlanmış yüksek lisans tezi. Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Aydın.
- Garda, B. (2014). Örgütsel sağlık kriterlerinin kuramsal boyutta incelenmesi. *Selçuk üniversitesi sosyal bilimler meslek yüksekokulu dergisi*, 14(1-2), 251-268.
- Hoşgörür, V. (1997). *Eğitim işgörenlerinin örgütsel tutumları*. Yayınlanmış doktora tezi. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Kılıçaslan, U., ve Çelik, A. (2021). Futbolcuların kulübe bağlılıklarını etkileyen faktörlerin incelenmesi, *Spormetre*. 19(4), 109-123.
- Meyer, J. P., ve Allen, N. J. (1997). A three component conceptualization of organizational commitment, *Human resource management review*, 1(1), 61-89.
- Öntürk, Y., Karacabey, K., ve Özbar, N. (2019). Günümüzde spor denilince ilk akla neden futbol gelir? sorusu üzerine bir araştırma, *Spormetre*, 17(2), 1-12.
- Parlak, N. (2023). Amatör futbolcularda zihinsel antrenmanın zihinsel dayanıklılığa etkisinin incelenmesi. *Aydın Adnan Menderes üniversitesi, sosyal bilimler enstitüsü dergisi*, 10, 100-183.
- Samur, S., Çimen, K., ve Büyükbasmacı, Y. E. (2019). Organizational commitment in sports clubs. *Journal of education and training studies*. 7(10), 30-46.
- Solmaz, A. R. (2008). *Üniversite spor kulüpleri sporcularının, örgütsel bağlılıkları üzerine bir araştırma*. Yayınlanmış yüksek lisans tezi. Anadolu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Soyer, F., Can, Y., ve Akbulut, K. (2010). Futbol teknik adamlarının örgütsel bağlılık düzeyleri ile iş tatmin düzeyleri

- arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası insan bilimleri dergisi*, 7(2), 516-525.
- Talimciler, A. (2008). Futbol değil iş: endüstriyel futbol. *İletişim kuram ve araştırma dergisi*, 2(6), 89-114.
- Tatar, G. (2009). *Futbolda takım birlikteliği ve liderin takım birlikteliği üzerindeki etkisi*. Yayımlanmış doktora tezi. Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İstanbul.
- Üzüm, H., Mirzeloğlu, N., Polat, E., ve Ayata, A. (2010). İş gören bağlılık ölçeğinin takım sporcularına uyarlanması, *Gazi beden eğitimi ve spor bilimleri dergisi*, 15(1), 57-71.
- Ward, E. A., ve Davis, E. (1995). The effect of benefit satisfaction on organizational commitment, *Compensation and benefit management*, 11(3), 35- 40.
- Yerlikaya, G. (2019). *Bisikletçilerin sporcu bağlılıklarının incelenmesi*. Yayımlanmış yüksek lisans tezi. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.